

*Мацак Л. Р.,
студентка 1-го курсу ф-ту соціології та управління
Запорізького національного університету
Науковий керівник: викладач кафедри соціології Коваленко І. І.*

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ М. ЗАПОРІЖЖЯ В РАМКАХ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сталий розвиток суспільства у будь-якому вимірі – глобальному, національному чи місцевому, виглядає сьогодні як одна з найважливіших проблем. Сталий розвиток – це загальна концепція стосовно необхідності встановлення балансу між задоволенням сучасних потреб людства і захистом інтересів майбутніх поколінь, включаючи їх потребу в безпечному і здоровому довкіллі. Базові концепції сталого розвитку ґрунтуються на п'яти головних принципах:

1. Людство дійсно може надати розвитку сталого і довготривалого характеру, для того щоб він відповідав потребам людей, що живуть зараз, не втрачаючи при цьому можливості майбутнім поколінням задовольняти свої потреби.

2. Обмеження, які існують в галузі експлуатації природних ресурсів, відносні. Вони пов'язані з сучасним рівнем техніки і соціальної організації, а також із здатністю біосфери до самовідновлення.

3. Необхідно задовольнити елементарні потреби всіх людей і всім надати можливість реалізувати свої надії на благополучніше життя. Без цього сталий і довготривалий розвиток просто неможливий. Одна з головних причин виникнення екологічних та інших катастроф — злидні, які стали у світі звичайним явищем.

4. Необхідно налагодити стан життя тих, хто користується надмірними засобами (грошовими і матеріальними), з екологічними можливостями планети, зокрема відносно використання енергії.

5. Розміри і темпи росту населення повинні бути погоджені з виробничим потенціалом глобальної екосистеми Землі, що змінюється. [1]

Стратегія сталого розвитку людства покликана діагностувати існуючий стан розвитку того чи іншого регіону та обирати конкретні дієві шляхи вирішення проблем за допомогою залучення до справи систем управління різного рівня (міжнародні проекти, державні програми, ініціативи місцевих громад)

Розглядаючи соціально-економічний потенціал розвитку м. Запоріжжя в рамках стратегії сталого розвитку, можна виділити ряд нагальних потреб, які можуть бути вирішені шляхом реалізації громадою і управлінською верхівкою міста і області до основних принципів сталого розвитку:

- руйнування екосистеми, великою кількістю заводів;
- ресурсо- та енергоємне, морально і фізично застаріле технологічне і природоохоронне обладнання;
- низький рівень працездатності;
- відсутність енергоефективної модернізації житлового фонду;
- нераціональне використання природних ресурсів та їх виснаження;
- нерівноправне суспільство;
- проблема забезпечення високоякісними та чистими водними ресурсами потреб комунального і сільського господарства, промисловості та інших галузей людської діяльності;
- незадовільний економічний розвиток і т.д.

Варто відмітити, що на території Запоріжжя і області за останні роки, вже впроваджено та реалізовано ряд проектів, під кураторством ЄС ПРО ООН, які покликані вирішити найактуальніші проблеми регіону.

На сьогоднішній день в Запоріжжі впроваджуються і реалізуються ряд заходів направлених на долучення регіону до стратегії сталого розвитку, а саме:

А) Семінар для проектувальників і керуючих зитлом «Досвід Німеччини та німецько-українських спільних проектів з енергозберігаючої санації будівель».

Б) Громадський форум для широких верств громадськості «Сталий розвиток міст: зелені технології та енергоефективні будівлі».

Мета заходів:

– Показати технології, шляхи впровадження енергоефективної модернізації житлового фонду, вдосконалення рамкових умов і фінансових інструментів у цій сфері;

– Познайти учасників з концепціями зеленої модернізації міст, як складовою частиною стратегії сталого розвитку, в контексті перспективи сталого розвитку міста Запоріжжя. [2]

Також було прийнято стратегію сталого розвитку міста до 2030 року [3] Розроблення такого стратегічного розвитку міста передбачає врахування економічних, соціальних та екологічних потреб громади міста, сприятиме створенню належних умов життя та праці, розвитку, а також творчій реалізації мешканців міста.

Таким чином, для успішної реалізації концепції сталого соціально-економічного розвитку доцільно уже сьогодні визначити ряд модельних теорій, на яких мають відпрацьовуватися регіональні схеми сталого й екологічно безпечного розвитку. Це дасть змогу не тільки реально оцінювати результативність і ефективність здійснення запропонованих заходів, а й вносити певні корективи до самої концепції і до

механізмів та способів її втілення в життя. Щодо соціально-економічного розвитку міста, то він повинен ґрунтуватися на принципах врахування можливостей природних комплексів, забезпечувати нормальне функціонування біосфери і локальних екосистем. Від цього, вирішальною мірою, залежить їх корисна продуктивність, якість і комфортність життєвого середовища, екологічне та економічне благополуччя населення.

Запорізький регіон, на сьогоднішній день, володіє великим соціально-економічним потенціалом для майбутнього розвитку однак і має ряд проблем пов'язаних з ускладненням його реалізації (це і загальнодержавна управлінська криза, проблема фінансування регіонів, складна екологічна ситуація, прифронтове розплодження регіону та інше). Тому, для стабільного розвитку регіону, необхідна системна та послідовна реалізація принципів стратегії сталого розвитку, яка забезпечить цілісний управлінський підхід.

Використана література

1. <http://www.prostir.ua/event/zahody-u-zaporizhzi-v-ramkah-proektu-stalyj-rozvytok-zhytlovoho-hospodarstva-v-ukrajini/>
2. <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>
3. Монографія «Сталий розвиток суспільства : Запорізький регіональний досвід»